

PC–10013/NL

X–2/2111

PRINCIPLES OF MARKETING MANAGEMENT–303

(Semester–III)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 60

Note : Section A is compulsory, consisting of 10 short answer type questions carrying 2 marks each. Attempt *two* questions each from Section B & C carrying 10 marks each.

SECTION—A

(Compulsory Question)

I. Write brief answers of the following :

1. Discuss the modern concept of marketing.
2. Define personal selling.
3. What is marketing management?
4. What do you mean by marketing information system?
5. Define branding.
6. What is new product?
7. Define sales promotion.
8. Discuss the concept of product life cycle.
9. Define marketing environment.
10. What is market segmentation? (10×2=20)

SECTION—B

- II. “Marketing does not mean selling. It means the creation of customer.” Clarify this statement and explain fully the modern concept of marketing. 10
- III. What is marketing mix? What are its elements? Explain. 10
- IV. Enlist the different stages involved in buying process with the help of suitable example. 10
- V. Explain :
- (a) Features of marketing research.
 - (b) Overview of market segmentation. (5+5=10)

SECTION—C

- VI. “Packaging is an important part of the product offer.” Explain and discuss why packaging is the 5th ‘P’ in marketing mix. 10
- VII. Explain various types of distribution channels being used in India. 10
- VIII. “Money spend on advertising is an investment or waste.” Examine this statement. 10
- IX. Write short notes on :
- (a) Objectives of pricing decisions.
 - (b) The concept of product life cycle. (5+5=10)

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ 10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ। ਭਾਗ B ਅਤੇ C ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

- I. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :
1. ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
 2. ਨਿੱਜੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
 3. ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੀ ਹੈ?
 4. ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸੂਚਨਾ ਸਿਸਟਮ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
 5. ਬਰਾਂਡਿੰਗ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
 6. ਨਵਾਂ ਉਤਪਾਦ ਕੀ ਹੈ?
 7. ਸੇਲਜ਼ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
 8. ਉਤਪਾਦ ਜੀਵਨ ਚੱਕਰ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
 9. ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
 10. ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਭਾਜਨ ਕੀ ਹੈ? (10×2=20)

ਭਾਗ—B

- II. “ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸੈਲਿੰਗ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਗਾਹਕ ਦਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।” ਇਸ ਕਥਨ ਦਾ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਪੂਰੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

- III. ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਮਿਕਸ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਤੱਤ ਕੀ ਹਨ? ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 10
- IV. ਢੁਕਵੀਂ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕੇ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10
- V. ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :
- (a) ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਖੋਜ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ।
- (b) ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਭਾਜਨ ਉਤੇ ਪੰਛੀ ਝਾਤ। (5+5=10)

ਭਾਗ—C

- VI. “ਪੈਕੇਜਿੰਗ (ਡੱਬਾਬੰਦੀ) ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗ ਹੈ।” ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿਉਂ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਮਿਕਸ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ‘P’ ਹੈ? 10
- VII. ਭਾਰਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਵੰਡ ਚੈਨਲਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10
- VIII. “ਵਿਗਿਆਪਨ ਉਤੇ ਖਰਚਿਆ ਪੈਸਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਾਸ਼।” ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ। 10
- IX. ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
- (a) ਮੁੱਲ ਮਿੱਥਣ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼।
- (b) ਉਤਪਾਦ ਜੀਵਨ-ਚੱਕਰ ਦਾ ਸੰਕਲਪ। (5+5=10)